

Sygn. akt I ACa 1371/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik
Sędziowie:	SSA Marek Boniecki (spr.) SSO del. Barbara Baran
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2015 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa **K. K.**

przeciwko **Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w K.**

o stwierdzenie nieważności uchwał ewentualnie ich uchylenie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 20 lutego 2015 r. sygn. akt I C 1453/14

1. **zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III nadając mu treść:**

„stwierdza nieważność uchwał nr (...)Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej im. S. S. (1) w K. z dnia 23 czerwca 2014r.” oraz w punkcie IV poprzez nadanie mu treści: „zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1 000 zł (jeden tysiąc złotych) tytułem kosztów procesu”;

2. **zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1 520 zł (jeden tysiąc pięćset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego**

SSO (del.) Barbara Baran SSA Andrzej Struzik SSA Marek Boniecki

Sygn. akt I ACa 1371/15

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 29 grudnia 2015 r.

Powód K. K. domagał się stwierdzenia nieważności z uwagi na sprzeczność z ustawą, względnie uchylenia wobec sprzeczności ze statutem i dobrymi obyczajami uchwał Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej im. S. S. (1) w K. z dnia 23 czerwca 2014 r.: 1) zmieniającej § (...) Statutu (nr (...)) - w całości, względnie w części dotyczącej ust. (...); 2) zmieniającej §(...)Statutu (nr (...)); 3) o udzieleniu absolutorium członkowi zarządu D. R. (nr (...)); 4) o udzieleniu absolutorium członkowi zarządu B. S. (nr (...)); 5) o przyjęciu sprawozdania Rady Nadzorczej (nr (...)).

Powód podniósł przede wszystkim, że wszystkie zaskarżone uchwały są nieważne ze względu na to, że zostały podjęte z naruszeniem art. 40 § 1 i art. 41 § 1 prawa spółdzielczego oraz z (...) Statutu Spółdzielni, albowiem o Walnym Zgromadzeniu Spółdzielni w dniu 23 czerwca 2014 r. nie zostali zawiadomieni członkowie Spółdzielni, którzy zostali bezskutecznie wykreśleni na mocy zapisów poprzednio obowiązujących statutów Spółdzielni, które przewidywały automatyczne wykreślenie członka spółdzielni w wypadku przeniesienia na jego rzecz własności lokalu.

Pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa im. (...) w K. wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając m.in., że o członkostwie decyduje stan prawny wynikający z decyzji organów Spółdzielni, ewentualnie orzeczenia sądów, a nie wewnętrzne przekonanie danej osoby. Osoby wskazywane przez powoda zostały wykreślane z listy członków przed wieloma laty i od momentu wykreślenia nie interesowały się działalnością Spółdzielni, a także nie podejmowały jakichkolwiek działań w celu zmiany tego stanu rzeczy. Tylko jedna z osób uzyskała nawet wyrok Sądu stwierdzający członkostwo w Spółdzielni.

Wyrokiem z dnia 20 lutego 2015 r., sprostowanym postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Krakowie: stwierdził nieważność uchwały nr (...)Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej im. S. S. (1) w K. w części dotyczącej zmiany §(...)statutu (pkt I); oddalił w pozostałym zakresie powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały nr(...) (pkt II); oddalił pozostałe powództwa (pkt III) i zasądził od powoda na rzecz pozwanej spółdzielni 180 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt IV).

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny szczegółowo zaprezentowany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, z którego wynika, że: powód, który jest członkiem pozwanej spółdzielni, był obecny na obradach Walnego Zgromadzenia Spółdzielni w dniu 23 czerwca 2014 r., na których podjęto zaskarżone uchwały zostały. Uchwała nr (...)dotyczyła § (...)Statutu Spółdzielni, który został zmieniony w ten sposób, że udział w Spółdzielni z wysokości 900 zł został podwyższony do wysokości 600 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w miesiącu, w którym osoba ubiegająca się o członkostwo Spółdzielni złożyła deklarację. Uchwała nr (...)dotyczyła § (...) Statutu Spółdzielni, w którym zostało zmienione kworum. Uchwała nr(...) dotyczyła udzielenia absolutorium Prezesowi Zarządu D. R., a uchwała nr (...) dotyczyła udzielenia absolutorium członkowi Zarządu B. S.. Walne Zgromadzenie udzieliło absolutorium na podstawie art. 38 § 1 pkt. 2 ustawy Prawo spółdzielcze oraz §(...)Statutu Spółdzielni. Uchwały nr (...)zostały podjęte w głosowaniu tajnym, pomimo braku wymaganego przez Statut wniosku. W Protokole posiedzenia Walnego Zgromadzenia odnotowano, że głosowanie co do ww. uchwał było jawne. Uchwała nr (...) dotyczyła przyjęcia sprawozdania Rady Nadzorczej za okres od 19.06.2013 r. do 23.06.2014 r. Walne Zgromadzenie Spółdzielni uchwałą nr(...) na podstawie art. 38 § 1 pkt. ustawy Prawo spółdzielcze oraz § (...)Statutu Spółdzielni przyjęło sprawozdanie Rady Nadzorczej. Świadek R. S. (1) jest członkiem Spółdzielni od czerwca 1997 r. W dniu 9 sierpnia 1999 r. zawarł z pozwaną Spółdzielnią dwie umowy o sfinansowaniu kosztów budowy mieszkań własnościowych w stanie wykończonym z komórką lokatorską. W dniu 19 kwietnia 2001 r. świadek zawarł z pozwaną umowy o ustanowieniu odrębnej własności lokali mieszkalnych nr (...) przy ul. (...), których własność została przeniesiona na jego rzecz. Pismem z dnia 24 kwietnia 2001 r. zarząd pozwanej Spółdzielni poinformował świadka, że zgodnie z § (...)Statutu Spółdzielni nie jest jej członkiem od dnia przeniesienia własności lokalu aktem notarialnym oraz że został on wykreślony z rejestru jej członków. W piśmie tym nie istniała żadna wzmianka o podjętej w tej sprawie uchwale. Świadek pismem z dnia 4 stycznia 2012 r. zwrócił się do pozwanej Spółdzielni o niezwłoczne przekazanie mu odpisu aktualnego Statutu Spółdzielni oraz kopii dokumentów z nadzwyczajnego walnego zgromadzenia członków spółdzielni, w tym m.in. protokołu z obrad oraz uchwał z załącznikami, które miało miejsce w dniu 6 grudnia 2001 r. Spółdzielnia oświadczyła pismem z dnia 3 marca 2012 r., że ze względu na to, iż świadek nie jest członkiem Spółdzielni, to przepisy dotyczące wglądu do dokumentacji Spółdzielni nie mają zastosowania. Wobec R. S. (1) w dniu

8 października 2014 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie sprawie z powództwa R. S. (1) oddalił apelację strony pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w K. od wyroku ustalającego istnienie stosunku członkostwa w Spółdzielni Mieszkaniowej. Świadek po otrzymaniu pisma informującego o skreśleniu z listy członków Spółdzielni, przez kilka lat nie interesował się sprawami spółdzielni i kwestią jego członkostwa. Nie uczestniczył w zgromadzeniach członków Spółdzielni i nigdy nie zgłaszał zastrzeżeń do zmian statutu. Po 2001 r. raz uczestniczył w obradach Walnego Zgromadzenia oraz raz głosował. R. S. (1), M. C., J. S. oraz J. B. (1) przybyli na Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni oraz wyrazili sprzeciw wobec organizowania Walnego Zgromadzenia i podejmowania ważnych decyzji dotyczących Spółdzielni bez ich udziału. Na sali obecny był radca prawny J. B. (2), który wyjaśnił, iż w obradach mogą uczestniczyć tylko uprawnieni członkowie. O obradach Walnego Zgromadzenia Spółdzielni świadek R. S. (1), a także trzy pozostałe osoby, które przybyły wraz ze świadkiem na obrady Walnego Zgromadzenia nie zostały zawiadomione.

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym Sąd Okręgowy, powołując się na art. 42 prawa spółdzielczego, uznał żądania pozwu za częściowo uzasadnione.

W pierwszej kolejności Sąd wskazał, że powództwa zostały wniesione z zachowaniem ustawowego terminu. W kwestii członkostwa osób niedopuszczonych do obrad Walnego Zgromadzenia w dniu 23 czerwca 2015 r. Sąd pierwszej instancji podzielił pogląd zawarty w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 8 października 2014 r., I ACa 898/14 co do tego, że członkostwo R. S. (1) i tym samym osób będących w analogicznej sytuacji nie wygasło, albowiem nie zostali oni wykreśleni zgodnie z ustawą. Jednakże sytuacja prawna pozostałych trzech osób przybyłych na zebranie Walnego Zgromadzenia, uznających się za członków Spółdzielni, nie była Sądowi Okręgowemu znana. Nie wniosły one powództw o ustalenie istnienia członkostwa w Spółdzielni i Sąd nie był w stanie w żaden sposób ustalić faktu członkostwa tych osób w Spółdzielni. Poza twierdzeniami powoda brak było sprawie ustaleń, które mogłyby pozwolić na analizę jaką przeprowadził Sąd Apelacyjny w sprawie dotyczącej świadka S.. Ocena tej sytuacji została jednak w znacznym stopniu uniemożliwiona działaniami strony pozwanej, która odmówiła udostępnienia dokumentów pozwalających na stwierdzenie, czy osoby te rzeczywiście są w dalszym ciągu członkami spółdzielni i jaka jest liczba osób, które znajdują się w sytuacji analogicznej do R. S. (1). Miało to istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia albowiem bezspornym w sprawie było, że osoby te nie zostały powiadomione o zgromadzeniu. Zdaniem Sądu pierwszej instancji niezawiadomienie tych osób nie miało jednak znaczenia dla treści podjętych uchwał, albowiem nie istniała możliwość ustalenia, w jaki sposób głosowałyby one, gdyby były dopuszczone do udziału w Walnym Zgromadzeniu. Dotychczasowa postawa tych osób przemawia za tym, że nawet ewentualne zawiadomienie o terminie nie skłoniłoby ich do przyścia na zgromadzenie. Nawet gdyby przyjąć, że M. C., J. S. i J. B. (1) byli uprawnieni do oddania głosów i że głosowaliby przeciwko uchwałom, to i tak nie wpłynęłoby to na wynik głosowania, bowiem wobec stwierdzonego rozkładu głosów na poszczególne uchwały, te trzy głosy nie mogły zaważyć o wyniku.

W ocenie Sądu, na podstawie wyżej przedstawionych rozważań, nie zachodzą podstawy do stwierdzenia nieważności wszystkich zaskarżonych przez powoda uchwał ze względu na sprzeczność z artykułami 40 i 41 u.p.s, a także brak podstaw do ich uchylenia ze względu na sprzeczność ze statutem lub dobrymi obyczajami.

Oceniając treść uchwały nr (...), Sąd Okręgowy nie dopatrywał się naruszenia przepisów prawa czy też statutu spółdzielni. Nie narusza ona zasady równości członków spółdzielni wyrażonej w art. 18 prawa spółdzielczego, bowiem nie różnicuje sytuacji prawnej członków spółdzielni, a stawia określone warunki osobom, które tymi członkami chcą zostać. Orzeczenie stwierdzające istnienie członkostwa w postępowaniu o ustalenie istnienia członkostwa ma charakter deklaratoryjny, co oznacza, iż członkostwo nigdy nie przestało istnieć, zatem podwyższona wysokość wpisowego nie powinna dotyczyć członków, którzy nigdy członkostwa nie utracili. W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy nie pozwalał na ustalenie, aby zaskarżona uchwała była sprzeczna z dobrymi obyczajami. Strona powoda nie wykazała, jakie „dobre obyczaje” ustalone i funkcjonujące u strony pozwanej zostały naruszone zaskarżoną uchwałą. Zaskarżona uchwała nie miała też na celu pokrzywdzenia strony powodowej, o czym świadczy porównanie treści zmian wprowadzonych do statutu do jego brzmienia w stanie sprzed zmian.

Odnośnie uchwały nr 16/2014 Sąd Okręgowy uznał ją za nieważną jako naruszającą bezwzględnie obowiązujący przepis art. 8³ ust. 9 u.s.m.

W zakresie żądania ustalenia nieważności uchwał w przedmiocie udzielenia absolutorium oraz przyjęcia sprawozdania Rady Nadzorczej, w ocenie Sądu Okręgowego, powód w żaden sposób nie udowodnił, aby uchwały te były sprzeczne z prawem. Nie zasługiwało także na uwzględnienie żądanie uchylenia uchwał. Zdaniem Sądu, przeprowadzenie głosowania w sposób tajny zamiast jawnego nie wpłynęło na wynik głosowania. Sposób przeprowadzenia głosowania było jedynie aspektem formalnym nie wpływającym na udzielenie bądź nie udzielenie absolutorium członkom zarządu. Odnośnie uchwały dotyczącej zatwierdzenia sprawozdania, Sąd pierwszej instancji podniósł, że powód nie dowiódł w żaden sposób, aby w przypadku gdyby sprawozdanie było wyłożone do wglądu w ustawowym terminie, wynik głosowania nad przyjęciem sprawozdania Rady Nadzorczej byłby inny.

Wyrok powyższy co do pkt. III i IV zaskarżył apelacją powód, wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa co do uchwał o nr. (...) ewentualnie uchylenie w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Apelujący zarzucił naruszenie: 1) art. 58 §1 k.c., art. 42 §2 w zw. z art. 40 §1 i 41 §1 prawa spółdzielczego, a także (...) Statutu Spółdzielni poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i niestwierdzenie przez Sąd nieważności uchwał nr (...), mimo ich sprzeczności z ustawą, ewentualnie ich nieuchylenie jako sprzecznych ze Statutem Spółdzielni, mimo że zostały podjęte mimo braku zawiadomienia o Walnym Zgromadzeniu bezskutecznie wykreślonych członków Spółdzielni, których liczba pozwalałaby na odmienny wynik głosowania nad tymi uchwałami, a więc uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik przedmiotowych uchwał; 2) art. 58 §1 k.c., art. 42 §2 w zw. z art. 40 §1 i 41 §1 prawa spółdzielczego, a także (...) Statutu Spółdzielni poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i niestwierdzenie przez Sąd nieważności uchwał nr (...) mimo ich sprzeczności z ustawą, ewentualnie ich nieuchylenie jako sprzecznych ze Statutem Spółdzielni, mimo że zostały podjęte mimo niedopuszczenia do udziału w głosowaniu nad uchwałami czterech obecnych na zgromadzeniu osób, których udział pozwalałby na inny wynik głosowania nad uchwałami nr (...) a więc uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik tych uchwał; 3) art. 233 §1 k.p.c. mające wpływ na wynik sprawy, poprzez dowolne i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego i prawidłowego rozumowania przyjęcie, że dotychczasowa postawa bezskutecznie wykreślonych członków wskazuje na to, że nie przyszliby na zgromadzenie, gdyby byli o nim zawiadomieni oraz w znaczącej większości zaakceptowali sytuację, jaka powstała po ich wykreśleniu; 4) art. 58 §1 k.c., art. 42 §2 w zw. z art. 18 §1 i 42 §3 prawa spółdzielczego poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i niestwierdzenie przez Sąd nieważności uchwały nr 14, mimo jej sprzeczności z ustawą, ewentualnie ich nieuchylenie jako sprzecznej z dobrymi obyczajami, w sytuacji gdy uchwała rażąco narusza zasadę równości praw członków Spółdzielni, wprowadzając rażącą dysproporcję między wysokością udziału dotychczasowego a uchwalonego, obciążając nadto osoby, których członkostwo zostało przywrócone obowiązkiem zapłaty nowej wysokości udziału, zamiast tej istniejącej w czasie pierwotnego przyjmowania ich w poczet członków; 5) art. (...) Statutu Spółdzielni poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i nieuchylenie uchwał nr (...) mimo że zostały podjęte w sposób sprzeczny ze Statutem, gdyż głosowanie miało charakter tajny, mimo wymaganego Statutem wniosku; 6) art. (...) Statutu Spółdzielni poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i nieuchylenie uchwały nr 8, mimo wadliwości procedowania przy podejmowaniu uchwały, polegającej na niedołączeniu do zawiadomienia o Walnym Zgromadzeniu sprawozdania ani zapewnienia zapoznania się z nim w inny sposób przed obradami.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd Okręgowy prawidłowo, z poszanowaniem reguł wyrażonych w przepisie art. 233 §1 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy, co sprawiło, że Sąd Apelacyjny przyjął go za własny. Nie bez znaczenia przy tym było, że okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia okazały się niesporne.

Pierwszorzędną dla rozstrzygnięcia kwestią było, czy pozwana spółdzielnia miała obowiązek zgodnie z art. 8⁽⁽³⁾⁾ ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1222 ze zm., dalej: u.s.m.) zawiadomić o walnym zgromadzeniu, na którym podjęto zaskarżone uchwały, członków wykreślonych na podst.(...)statutu pozwanej spółdzielni (odpowiednio w kolejnych statutach (...))Rozstrzygnięcie wskazanego zagadnienia wymagało wyjaśnienia, czy osoby te nadal pozostają członkami pozwanej spółdzielni. Powoływany już (...)statutu przewidywał, że członkostwo w spółdzielni może ustać wyłącznie na podstawie: wystąpienia, wykluczenia, wykreślenia, śmierci członka lub utraty osobowości prawnej członka będącego osobą prawną, a wreszcie przeniesienia własności lokalu lub domu jednorodzinnego na rzecz członka. W istocie także śmierć członka czy utrata osobowości prawnej skutkowałą wykreśleniem danego członka z rejestru. Rozwiązanie to w znacznej mierze korespondowało z uregulowaniami zawartymi w ustawie z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1443 ze zm., dalej: prawo spółdzielcze), w szczególności art. 24. Także ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych przewiduje możliwość wygaśnięcia członkostwa, np. w przypadku niedochowania terminu do wskazania, któremu z rozwiedzionych małżonków będzie przysługiwać lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego (art. 13 ust. 2). Przepisy powoływanych aktów normatywnych, poza przypadkami wypowiedzenia członkostwa oraz śmierci (utraty osobowości prawnej) członka, wymagają za każdym razem jednak podjęcia stosownej uchwały przez właściwy organ spółdzielni, która podlega zaskarżeniu do sądu powszechnego, ewentualnie dodatkowo w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym. W pełni podzielić należy argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8 października 2014 r. oddalającego apelację od wyroku ustalającego istnienie stosunku członkostwa R. S. (1) w pozwanej spółdzielni (I ACa 898/14), zgodnie z którą z formalnego punktu widzenia, zważywszy na treść przewidzianą w statucie pozwanej spółdzielni podstawę ustania członkostwa w postaci nabycia przez członka prawa odrębnej własności lokalu (w kontekście delegacji ustawowej zawartej w art. 5 § 1 pkt. 5 prawa spółdzielczego w zw. z art. 24 i 32 prawa spółdzielczego obowiązujących w momencie wprowadzenia do statutu spornego postanowienia), należało zakwalifikować jako wykreślenie w rozumieniu art. 24 §2 prawa spółdzielczego (w ówczesnej wersji). W związku z tym, pozwana powinna była podjąć w tej materii uchwałę w trybie i na zasadach określonych w art. 24 i 32 prawa spółdzielczego. Skoro nie zachowała tych wymogów, to czynność techniczna polegająca na stwierdzeniu wykreślenia powoda była bezskuteczna i nie mogła doprowadzić do ustania członkostwa. Tej czynności technicznej nie można potraktować jako uchwały, o której mowa w powołanych wyżej przepisach prawa spółdzielczego, bowiem dokonał jej zarząd spółdzielni, którego to organu nie wymienia art. 24 §4 prawa spółdzielczego. Zatem wykreślenie dokonane przez nieuprawniony do tego organ również nie mogłoby skutkować pozbawieniem członkostwa w spółdzielni. Niezależnie od powyższego, sporna podstawa ustania członkostwa nie podpadała pod definicję wykreślenia. Zgodnie z powołanym art. 24 §2 prawa spółdzielczego, członek nie wykonujący obowiązków statutowych z przyczyn od niego niezależnych, mógł być pozbawiony członkostwa przez wykreślenie z rejestru członków spółdzielni. Wprawdzie zd. 2 tego przepisu odsyła do statutu, jeśli chodzi o konkretne przyczyny wykreślenia, jednakże nie sposób uznać, iż nabycie prawa odrębnej własności lokalu powoduje, że tylko z tego względu członek nie może wykonywać obowiązków statutowych.

W konkluzji powyższych rozważań dojść należało do przekonania, że członkostwo osób wykreślonych z rejestru członków na podst.(...)statutu pozwanej spółdzielni (uprzednio (...) bez podjęcia uchwały o wykreśleniu przez Radę Nadzorczą pozwanej spółdzielni, stosownie do(...)statutu, nie ustało. Oceny tej nie zmienia fakt oddalenia w sprawie I ACa 947/14 przez Sąd Apelacyjny w Krakowie powództwa innego członka pozwanej spółdzielni o ustalenie istnienia członkostwa, albowiem przesłanką tego rozstrzygnięcia było niestwierdzenie istnienia przesłanki interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c., a nie przyjęcie prawidłowości działań spółdzielni.

Strona pozwana nie przedstawiając informacji co do członków wykreślonych z rejestru spółdzielni, naraziła się na skutki przewidziane art. 233 §2 k.p.c. Przyczyny, dla których strona ta odmówiła przedstawienia żądanej przez Sąd informacji, nie są przekonujące. Pomijając nawet trafność powoływania się na ochronę danych osobowych, zauważyć wypada, że powód domagał się jedynie wskazania liczby osób wykreślonych na podst. (...)statutu z 2000 r. oraz(...)statutów z 2003 r. i 2006 r. z podaniem formy prawnej wykreślenia (k. 5). Niesporne przy tym okazało się, co przyznała strona pozwana w apelacji, że osób w ten sposób wykreślonych jest kilkaset.

Sąd Okręgowy przyjmując, że osoby znajdujące się w analogicznej sytuacji jak R. S. nie utraciły członkostwa w pozwanej spółdzielni, uznał jednocześnie, że ich niezawiadomienie o walnym zgromadzeniu, na którym podjęto zaskarżone uchwały, nie miało wpływu na ich treść. Poglądu tego podzielić nie sposób. Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje linię orzecniczą, zgodnie z którą wzruszenie uchwał walnego zgromadzenia z przyczyn formalnych możliwe jest jedynie w wypadku wykazania, że zaistniałe uchybienia miały lub mogły mieć wpływ na treść zaskarżonej uchwały. Niezawiadomienie znacznej liczby członków o walnym zgromadzeniu niewątpliwie mogło mieć wpływ na treść podjętych uchwał, albowiem wynik głosowań mógłby być całkowicie odmienny. Nie można przy tym posłużyć się skutecznie argumentem co do tego, że nie jest wiadomo, czy niezawiadomieni członkowie w ogóle stawiliby się na walne zgromadzenia i jak zagłosowaliby. Te kwestie zawsze pozostaną niewiadome dopóty, dopóki dana osoba nie stawi się i nie odda głosu. Przyjęcie zapatrywania Sądu pierwszej instancji w każdym wypadku prowadziłoby do negacji ewentualnego wpływu braku zawiadomienia o walnym zgromadzeniu członka spółdzielni na wynik głosowania, a co za tym idzie podjęcie lub nie uchwały. Nie można też zakładać, że osoby wykreślone nie stawiałyby się na walne zgromadzenie, albowiem co tej pory tego nie czyniły. Po pierwsze, skoro nie były zawiadamiane, mogły nie wiedzieć o odbywaniu się walnych zgromadzeń. Po wtóre, wysoce prawdopodobnym jest, że wykreśleni w kwestionowany sposób członkowie, nie zdawali sobie sprawy z bezskuteczności tej czynności i swojego statusu w spółdzielni. Ustawa nie przewiduje przy tym ustania członkostwa w spółdzielni z mocy prawa na skutek niewykonywania praw członkowskich.

Konkludując, dojść należało do przekonania, że zaskarżone uchwały były nieważne, albowiem podjęte zostały na walnym zgromadzeniu, o którym nie zawiadomiono znacznej liczby członków spółdzielni, których głosy mogły przesądzić o innych wynikach poszczególnych głosowań, co stanowiło naruszenie art. 8³ ust. 6 i 7 u.s.m. Powód powoływał się wprawdzie w tym zakresie na przepisy art. 40 §1 i art. 41 §1 prawa spółdzielczego, które nie mogły znaleźć zastosowania z uwagi na treść art. 1 ust. 7 u.s.m., jednak wskazanie niewłaściwego przepisu prawa przy prawidłowym zdefiniowaniu normy, która została naruszona, szczególnie w sytuacji braku profesjonalnej reprezentacji, na niekorzyść skarżącego poczytane być nie może. W konsekwencji zaskarżone uchwały oznaczone numerami(...)uznać należało za nieważne na podst. art. 42 §2 prawa spółdzielczego.

Wskazać należy, że zawarte w odpowiedzi na apelację argumenty strony pozwanej wsparte wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 lutego 2015 r. wydanym w sprawie K 60/13 nie mogły okazać się skuteczne. Kwestia, czy osoby wykreślone z rejestru członków, nie związane ze spółdzielnią stosunkami korporacyjnymi i majątkowymi mają interes prawny w byciu członkiem spółdzielni nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia, z tego względu, że członkowie ci nie zostali skutecznie pozbawieni członkostwa, albowiem właściwy organ spółdzielni, tj. rada nadzorcza nie wydał w tym zakresie stosownych uchwał. Nota bene, w uzasadnieniu powoływanego wyroku Trybunał wskazał, że ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych nie wyłącza możliwości uzyskania statusu członka spółdzielni przez właścicieli odrębnych lokali. Na możliwość przysługiwania członkostwa w spółdzielni mieszkaniowej właścicielowi wyodrębnionego lokalu wskazują również przepisy art. 23 ust. 2, 24 czy 26 u.s.m.

Rację przyznać należało także apelującemu co do tego, że bezzasadne niedopuszczenie do udziału w walnym zgromadzeniu czterech członków mogło mieć wpływ na podjęcie uchwał oznaczonych numerami (...) (w sprawie przyjęcia sprawozdania rady nadzorczej) i (...)w sprawie zmiany statutu. Jak wynika z protokołu głosowania nad uchwałą nr (...) za jej przyjęciem głosowało 6 osób, przeciw – 2 (k. 210). Z kolei za przyjęciem uchwały nr (...) głosowało wprawdzie 7 osób, przy jednym głosie przeciw (k. 206), ale zgodnie z §118 ust. 2a, dla zmiany statutu wymagana była większość ^{((2))}/3. W obu zatem wypadkach cztery głosy mogłyby wpłynąć na inny wynik głosowania.

Niezależnie od powyższego, niewątpliwie niewyłożenie do wglądu przed terminem walnego zgromadzenia sprawozdania rady nadzorczej, co było w sprawie bezsporne, stanowiło istotne naruszenie(...) statutu.

Nie sposób odmówić także racji niektórym argumentom skarżącego, kwestionującego zgodność z prawem, ewentualnie z dobrymi obyczajami ustalenie rażąco wysokiej wartości udziałów dla nowo przyjmowanych członków. Jakkolwiek rację ma Sąd Okręgowy, podnosząc, że zmiana ta nie dotyczy osób, których członkostwo nie ustało wobec wadliwego wykreślenia, to jednak w pewnych przypadkach rozwiązanie takie mogłoby naruszać także pośrednio prawa

obecnych członków, jak chociażby w sytuacjach określonych w art. 13 ust. 1 i art. 14 ust. 1 u.s.m. Nota bene, wskazana w uchwale nowa wartość udziału nie została ekonomicznie uzasadniona. Na nadużycia organów spółdzielni w tej kwestii zwrócił zresztą uwagę Trybunał Konstytucyjny w przywoływanym wyżej wyroku.

Konsekwencją zmiany wyroku co do meritum była konieczność modyfikacji rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu. Powód, który uiścił opłatę od pozwu w kwocie 1000 zł, wygrał proces niemalże w całości, co uzasadniało zastosowanie art. 100 zd. drugie k.p.c.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 §1 k.p.c. orzekł jak w sentencji. Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosków dowodowych strony powodowej, uznając je za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia.

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie powodowej ograniczyły się do wynagrodzenia adwokata i opłaty od apelacji przyjęto art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz §11 ust. 1 pkt 1 w zw. z §13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

SSA Barbara Baran SSA Andrzej Struzik SSA Marek Boniecki